

Az új támogatási lehetőség milliárdokat eredményezhet

A jegybevételük 80%-át kaphatják meg a zenekarok

Bár csak 2009. november 12-én léptek hatályba az előadó-művészeti törvény társasági adókedvezményre vonatkozó előírásai, ez az új támogatási forma már komoly bevételt eredményezett az előadó-művészeti szervezeteknek. Ez alatt a rövid idő alatt is több mint nyolcszáz millió forintos 2009-es támogatásról tudnak az Előadó-művészeti Iroda munkatársai, s az összeg idén akár több milliárd forintba is nőhet. A törvénynek köszönhetően ugyanis megteremtődött annak a lehetősége, hogy az előadó-művészeti szervezeteket támogató vállalkozások – a törvényekben és az Európai Bizottság határozatában rögzített feltételekkel – társasági adókedvezményben részesüljenek. Ennek a támogatásnak a lehetősége – s ezáltal az adókedvezmény érvényesítése – bármelyik vállalkozás előtt nyitva áll, függetlenül annak méretétől, az ágazatától vagy bármely más tényezőtől. Erről az új támogatási formáról az Előadó-művészeti Iroda munkatársa, Megyeri László beszélt.

■ *Hogyan foglalná össze ennek az új szabályozásnak a lényegét?*

– A filmtörvény kapcsán ezt a struktúrát már kipróbálták, bár ezen a területen kicsit más a metodika. Ha nyilvántartásba vett előadó-művészeti szervezetet támogat egy vállalkozás, akkor ezzel az összeggel gyakorlatilag csökkentheti az adóalapját, illetve ennyivel kevesebb adót kell befizetnie. Ez azt jelenti, hogy az adóbevállásában kétszeres hasznot élvez. Egyrészt adóalap-csökkentő, másrészt adócsökkentő tételként is elszámolhatja az összeget. Nagyon fontos az is, hogy a nyilvántartásba vett szervezeteket támogathatják. A mi eljárásunk az előadó-művészeti szervezetek regisztrációja során ugyanis két lépésből áll. Az első a nyilvántartásba vétel, a második a besorolás. De nyilvántartásba van véve az is, aki nincs besorolva! Ilyen például a Nemzeti Filharmonikusok Zenekar és Énekkar. A csak nyilvántartásba vett szervezetek nem besorolás alapján kapják a pénzüket, hanem közvetlenül az államtól. Szintén nincs besorolva a Budapesti Fesztiválzenekar, amely a miniszterrel kötött, hosszútávú megállapodás alapján került a nyilvántartásba. Így módon tehát a nyilvántartásba vett szervezetekre is vonatkozik a támogatási lehetőség.

■ *Akár a Magyar Állami Operabázra is?*

– Igen, s a minisztériumi színházak is kaphatnak pénzt. A közvetlen haszna a támogatónak az a 16%-nyi társasági adó, amit így a támogatás összege után nem kell befizetnie. Ez a közvetlenül kimutatható nyeresége. Az is nagyon fontos az egész rendszerben, hogy ez vissza nem térítendő támogatás. Nem lehet tehát visszakapni, s nem kapcsolódhat hozzá semmiféle ellenszolgáltatás. Nem lehet az adományozó nevét feltüntetni, reklámfelületet biztosítani a számára, ingyenjegyet adni munkatársainak, ingyenkoncertet tartani a vállalkozásnak. Úgy szoktam megfogalmazni, hogy igazából az lenne a legjobb, ha nem is ismernék egymást... Technikailag ez meg is valósulhat a támogatásközvetítőkön keresztül, hiszen amikor egy szervezet kap egy

ilyen szerződést, s azon szerepel egy támogató, adott esetben nem is tudja, hogy ez ki. A támogatásnak ugyanis nem feltétele, hogy ismerjék egymást. Anélkül is remekül működhet, hiszen az egyik fél megtakarít, a másik pedig pénzt kap...

■ *Eltér azonban ez a rendszer a filmtörvénytől, hiszen a támogatás nagyságát jegybevételhez köti.*

– Így igaz, hiszen a saját tényleges jegy- és bérletbevétele 80%-ig kaphat támogatást a szervezet. Nagyon komoly összegről beszélünk így is, hiszen az előadó-művészeti szervezetek 2008-as jegybevétele kb. 8,5 milliárd forint volt. Ennek a 80%-a is igen jelentős... Ez nagyságrendben körülbelül annyi, mint a filmtámogatás. Ha összehasonlítjuk azzal, hogy az előadó-művészeti területen 2009-ben az állami támogatás 15 milliárd forint volt, akkor annak az összegnek a 40%-a plusz forrásként jöhet be erre a területre. Kulturpolitikailag az is teljesen érthető, hogy az állam könnyebben enged át adóbevételt, hiszen ez némileg szürke vagy fekete pénzeket tesz fehérré. Mindenki arra törekszik, hogy csökkentse az adóalapját, s ez legalább támogatott, legális módszer... Az a pénz, ami így ide szivárog, nem biztos, hogy adóként az államkasszába kerülne.

■ *Az Előadó-művészeti Iroda munkatársai már több száz millió forintos támogatásról tudnak. Közvetítő cégek is foglalkoznak az adomány-gyűjtéssel?*

– Igen, s az összelőadó-művészeti területen ez az összeg már meghaladta a nyolcszázmillió forintot. Mivel a szervezetek tavaly, május 31-ig kérelmezheték a regisztrációt, a nyilvántartásba vételüktől egészen a 2009. december 31-ig tartó időszakig, az általános forgalmi adóval csökkentett tényleges jegy- és bérletbevételeik 80%-ig vehettek igénybe támogatást.

■ *A vállalkozások egyenesen átutalják a kiválasztott szervezetnek a pénzt?*

– Igen, ez is feltétel, hogy közvetlenül nekik utalják a pénzt. Rendszerében ez úgy néz

ki, hogy 2009-ben november 12-e után kellett megkötni a szerződést és átutalniuk az összeget. Az előadó-művészeti szervezetnek pedig adatszolgáltatási kötelezettsége van az Előadó-művészeti Iroda felé, 2010. január 31-ig. Le kell jelenteniük, hogy mennyi volt a jegybevételük, s mi ezt ellenőrizzük. A támogató szervezetnek is akad még egy kötelezettsége: hatvan napon belül be kell adnia egy támogatási igazolási kérelmet az irodába. De ez tulajdonképpen csak egy félfoldalas papír.

■ *Ez a módszer azonban az év végére fogja koncentrálni a támogatásokat...*
– Ezért is próbáltuk meg rugalmasabbá tenni a rendszert. Eddig ugyanis a vállalkozás aggodhatott, hogyha korábban odaadja pénzt, akkor csak sokára lesz igazolása... Ezért módosítottuk a rendeletben az eljárásrendet. Mivel az adatszolgáltatásnak meg kell előznie a támogatásigazolást, ezért bármikor szolgáltatathat adatot a szervezet, és bármikor kérhet ehhez kapcsolódóan igazolást a vállalkozást. Ha úgy gondolja,

adhat márciusban pénzt, s december 20-án, az adófeltöltésnél leírhatja adójából ezt az összeget. Így az előadó-művészeti szervezeteknél is lehet ütemezni, s az év során folyamatosan pénzt szerezni. Minderről egyébként a zenekari igazgatók számára már tartottunk egy tájékoztatót, s nagy volt az érdeklődés. De ha bármi gond, kérdés merül fel mindezzel kapcsolatban, akkor az Előadó-művészeti Irodát nyugodtan hívhatják, szívesen segítünk!

R. Zs.

Búcsú az alapító karnagytól

Alapítóját, 21 éven át igazgató karmesterét gyászolja a Miskolci Szimfonikus Zenekar. Olyan nagy hatású művész távozott el, aki több évtizeden keresztül volt meghatározója a város zenei életének. Munkája nemcsak nyomot hagyott a város életében, de hosszú távú folyamatokat indított el, máig aktuális terveket, vágyakat próbált megvalósítani.

Az 50-es évek közepén – a színház zeneigazgatójaként – operatársulatot szervezett, emlékezetes előadások sorát valósította meg. Vonzalma az opera-műfaj iránt mindig megmaradt, a 90-es évek újra Miskolcon találják, az újjászerveződő opera-

társulat művészeti tanácsadójaként. Haláláig tanított opera szakos hallgatókat a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. Az ő ötlete, terve, elképzelése és minden követ megmozgató lelkesedése nélkül nem jöhetett volna létre a Miskolci Szimfonikus Zenekar. Toborozta, szervezte – igen mostoha körülmények között –, alakította a társulatot, melynek 1963-as alapításától 1984-ben történt nyugdíjba vonulásáig igazgató-karmestere volt. Ő teremtette meg a működési kereteket, indította el a szakmai munkát. Kezei alatt formálódott az együttes igazi zenekarrá, alakult ki sajátos hangzásvilága, alapozódott meg hosszú távra a zenekari játék kultúrája.

Amikor átadta a zenekart utódjának, az együttes már két évtizedes tapasztalattal, saját hagyományokkal, kialakult rendben működött, és már rangos helyet foglalt el

a magyar zenei életben. A Mura-korszakban sokat fejlődött az együttes, felnőtt korba ért, repertoárja, művészi színvonala az ország legjobb zenekarai közé emelték.

Küzdelmes évek voltak. A saját próbatereimmel sem rendelkező, önálló hangverseny-rendezői joggal nem bíró zenekart kellett együtt tartani, létszámát és hangszerállományát fejleszteni, a város intézményrendszerébe integrálni, országosan is ismertté tenni.

A zenekar érdekében sok csatát vívott, nem kerülte a konfliktusokat, ha igazában biztos volt. Megkerülhetetlen tekintély volt a város művészeti életében.

A mai zenekar a bizonyíték arra, hogy Mura Péter kitűnő alapokat teremtett, biztos jövőjű, magas színvonalú együttest hagyott a városra.

Kapcsolata a zenekarral soha nem szakadt meg, meghallgatta az együttes valamennyi fővárosi koncertjét, részt vett a zenekar ünnepi alkalmain, vagy egy-egy temetésen.

Úgy tűnt mindig, hogy Mura Péter időtlen társa a zenekarnak, mindig volt, mindig van, és lesz is. Nehéz elhinni, hogy már nem figyeli szerető kritikával a koncerteket, nem ad mindig megszívlelendő tanácsokat.

Olyan művésztől búcsúzik a város és a Miskolci Szimfonikus Zenekar, aki aktív életének legfontosabb évtizedeit Miskolc zenei élete fejlesztésének szentelte.

Miskolc, 2010. január 4.

Sir László
ny. zenekari igazgató

Archív kép a '80-as évekből